

7/42042
GK. 135

T.C.
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : 86782684 - 610 / 278
Konu : Yazılı Soru Önergesi

29.12.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
TBMM Ana Bina Bakanlıklar- ANKARA

İlgi: 23/04/2014 tarihli ve 43452547-120.00-174854 sayılı yazı.

Ankara Milletvekili Prof. Dr. Sayın Özcan YENİÇERİ'nin, "Ülkemizin toplam araştırmacı kapasitesine" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/42042) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevap ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fikri IŞIK
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (2 Sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. ÖZCAN YENİÇERİ'NİN
7/42042 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Soru 1- 2002-2014 yılları arasında, yıllara göre toplam AR-GE harcamalarının yüzde kaçı (TL cinsinden miktarı ile birlikte) bilgi toplumuna dönüşümü desteklemeye yönelik stratejik teknoloji alanları olarak belirlenen bilgi ve iletişim teknolojileri ile tasarım teknolojileri alanında gerçekleşmiştir? Bu oranın arttırılması için yürütülmekte olan çalışma ile projeler var mıdır? Var ise bunlar hangileridir ve ne aşamada?

Soru 2- 2002-2014 yılları arasında, yıllara göre ülkemizin toplam araştırmacı kapasitesi kaçtır? Bu kapasitenin arttırılması için yürütülmekte olan çalışma ile projeler var mıdır? Var ise bunlar hangileridir ve ne aşamada?

Cevap 1- Bilim, teknoloji, Ar-Ge ve yenilikçilik içeren projeler, Bakanlığımızca ilgili yasal mevzuat çerçevesinde desteklenmektedir. Bu çerçevede Bakanlığımızca yürütülen destek programları kapsamında bilgi ve iletişim teknolojileri alanında desteklenen projelere ait veriler aşağıda sunulmaktadır.

- a. Ülkemizde Ar-Ge Merkezi Belgesi alan işletme sayısı Eylül 2014 itibariyle 163 olup, bunlardan 7 tanesi bilgi ve iletişim teknolojileri alanında faaliyet göstermektedir.
- b. San-Tez Programı kapsamında yine Eylül 2014 itibariyle desteklenen 908 projenin 70 tanesi bilgi ve iletişim teknolojileri alanındadır.
- c. Teknogirişim Sermayesi Desteği kapsamında bugüne kadar 1.304 iş fikri desteklenmiştir. Bunlardan 684 tanesi bilgi ve iletişim teknolojileri alanındadır.
- d. Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TGB) sayısı Eylül 2014 itibariyle 59 tane olup, faaliyette olan 41 TGB'de faaliyet gösteren 2.956 firmanın yüzde 18'i bilgi ve iletişim teknolojileri alanında çalışmaktadır.

Bunun yanı sıra, tasarımla ilgili faaliyetleri desteklemek amacıyla 5746 sayılı kanun kapsamında yeni bir destek mekanizması oluşturulması kapsamında bu konu, Maliye Bakanlığı ile koordineli olarak çalışılmaktadır.

Cevap 2- TÜİK tarafından yayımlanan Araştırma-Geliştirme Faaliyetleri Araştırması, Ülkemizin Tam Zaman Eşdeğer (TZE) Ar-Ge insan gücünün 2012 yılı itibariyle 105.122 kişi olduğunu göstermektedir. Bu rakam 2002 yılında 28.964 kişi iken, yıllar içerisinde düzenli bir şekilde artarak 2006'da 54.444, 2008'de 67.244, 2010'da 81.792 ve 2012 yılında 105.122 kişi olmuştur. Böylece Ar-Ge insan kaynağımızda 2002 – 2012 döneminde yüzde 363 oranında bir artış sağlanmıştır. Yine aynı dönemde, istihdam edilen on bin kişiye düşen Ar-Ge personeli (TZE) sayısı da yüzde 13,6'dan yüzde 42,4'e yükselmiştir. 4691 sayılı kanun kapsamında Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, 5746 sayılı kanun çerçevesinde Ar-Ge Merkezleri ve Bakanlığımızca desteklenen Ar-Ge projeleri tamamı ile ülkemizin Ar-Ge kapasitesinin ve nitelikli istihdamın artırılmasına hizmet edilmektedir. Bu desteklerin etkisi ile bu iki kurumsal yapıda çalışan Ar-Ge personeli sayısı ülkemiz Ar-Ge personeli sayısının yaklaşık yarısını oluşturmaktadır.

Öte yandan, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından ülkemizdeki araştırmacı insan gücü kaynağının nicelik ve nitelik yönünden geliştirilmesi adına yürütülmekte olan çalışma ve projelere devam edilmektedir. Bu kapsamda TÜBİTAK başta lisans ve lisansüstü öğrencileri ile doktora sonrası düzeyde araştırma yapan araştırmacılara yönelik olmak üzere, karşılıksız burs ve bilimsel destek programları yürütmektedir. Bu programlar kapsamındaki desteklerin türleri, desteklenen kişi sayısı ve destek miktarları; ülkemizin ihtiyaçlarına paralel olarak her yıl sürekli artmaktadır.

Örneğin, mevcut araştırma kapasitesinin nitelik ve nicelik yönünden artırılması amacıyla uygulamaya konulan TÜBİTAK 2214 Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı kapsamında ülkemizde doktora programlarına kayıtlı olanlar ile diğer araştırma kuruluşlarında çalışan doktora öğrencisi araştırmacıların, Türkiye'deki olanaklarla çözemedikleri araştırma sorunlarını yurt dışında bir araştırma ortamında çözmelerini sağlamak için bu araştırmacılara 12 aylık (azami) destek sağlanmaktadır.

Ayrıca, doktorasını tamamlamış araştırmacıların yurtdışında doktora sonrası araştırmalarını sürdürebilmeleri adına 2219 Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı kapsamında yine 12 aya kadar destek verilmektedir. Buna ilaveten, üniversitelerin yurt dışındaki üniversitelerle müşterek doktora programı geliştirmiş bölümlerindeki doktora öğrencilerine de 2214/B Yurt Dışı Müşterek Doktora Programı kapsamında en çok 24 ay süreyle burs verilmeye başlanmıştır.

Yine bu çerçevede, 2209 Lisans Öğrencileri Yurt İçi/Yurt Dışı Araştırma Projeleri Destekleme Programı ile 2241/A Lisans Öğrencileri Bitirme Projeleri Destekleme Programı kapsamında üniversite lisans öğrencileri de desteklenmektedir.